

Basisopleiding Persoonsgerichte Experiëntiële Psychotherapie 2019

In het kader van de opleiding Psychotherapeut VPEP, 2019

Wat is Persoonsgerichte Experiëntiële Psychotherapie

Persoonsgerichte Experiëntiële psychotherapie is primair persoonsgericht en niet uitsluitend symptoom- of klachtgericht. Het helpt de cliënt emoties, gedachten en gedrag in een doorleefde samenhang met de eigen situatie en geschiedenis een plaats te geven en te veranderen.

Bij Persoonsgerichte Experiëntiële psychotherapie is het uitgangspunt dat mensen zelf kunnen - en in existentiële zin ook moeten - kiezen en weten wat zij doen, denken en laten. De therapeut helpt de cliënt de eigen gedachten, gevoelens en motieven te onderkennen, te ervaren, serieus te nemen en te onderzoeken. De gewenste klachtreductie is een gevolg van deze bredere persoonsgerichte benadering, niet het doel op zich. Vanzelfsprekend wordt ook aandacht besteed aan de klachten. Methodisch staat de accepterende en empathische houding van de therapeut centraal. De therapeut is zelf authentiek aanwezig in de werkrelatie met de cliënt en is zijn eigen therapeutisch instrument.

Binnen deze emotioneel intensieve werkrelatie richt de therapeut zich samen met de cliënt op een aandachtige exploratie van klachten en psychische problemen. Dit gebeurt tegen de achtergrond van de levensloop van de cliënt en met oog voor de huidige omstandigheden en het toekomstperspectief. De cliënt leert zijn gevoelens en gedachten te waarderen en accepteren en wordt zich bewust van keuzes die hij heeft gemaakt en nog kan gaan maken.

Inleiding en doelstellingen van de cursus

Deze basisopleiding biedt een intensieve kennismaking met zowel de theorie als de praktijk van de persoonsgerichte experiëntiële psychotherapie (voorheen cliëntgerichte psychotherapie). Naast het bestuderen en bespreken van de literatuur ligt de nadruk op het oefenen met - en eigen maken van - de persoonsgerichte experiëntiële manier van werken door middel van rollenspellen, demonstraties, DVD-materiaal en door cursisten ingebrachte casuïstiek.

De 3 basisprincipes van deze stroming –empathie, echtheid en onvoorwaardelijk respect – en de therapeutische relatie komen uitgebreid aan bod. Verder wordt aandacht besteed aan de historische ontwikkeling en het mensbeeld van het persoonsgerichte perspectief. Met name de proces-experiëntiële stroming binnen de persoonsgerichte therapie wordt verder uitgewerkt. Het focussen van Gendlin en de Emotion-Focused Therapy van Greenberg staan hierbij centraal. Tot slot wordt aandacht besteed aan indicatiestelling, psychopathologie en de behandeling van verschillende probleemgebieden binnen het persoonsgericht experiëntieel werken.

Werkwijze

De opleiding bestaat uit 14 dagdelen. Er zijn telkens 2 sessies van 3 uur op één cursusdag gepland, van 09:30 - 12:30 uur in de ochtend en van 13:30 – 16:30 uur in de middag.

Vaste onderdelen van ieder dagdeel zijn:

- Presentatie van de verplichte literatuur per toerbeurt verzorgd door een cursist.
- Plenaire bespreking van de verplichte literatuur.
- Rollenspelen, oefeningen gericht op het vertrouwd raken met- en het inoefenen van bepaalde interventies en casuïstiekbespreking ingebracht door cursisten.
- Groepsdemonstraties, DVD's.

Ter voorbereiding van de eerste bijeenkomst op 18 januari worden alle cursisten gevraagd een aantal **persoonlijke leerdoelen** op te stellen met betrekking tot de cursus.

Beoordeling

Van alle cursisten wordt verwacht dat zij van de literatuur van iedere bijeenkomst (vanaf de tweede bijeenkomst) een persoonlijk **reflectieverslag** maken van maximaal één pagina. Dit verslag kan tot 2 dagen voor de cursusdag aan de docent gemaild worden. In het verslag verwerkt men de literatuur én koppelt deze aan zowel de eigen persoonlijke ervaring als aan ervaringen met cliënten.

De beoordeling vindt plaats aan de hand van de volgende criteria:

- 100% aanwezigheid: Bij het missen van één dagdeel moet een vervangende opdracht worden gemaakt in overleg met de docent.
- inzet tijdens de bijeenkomsten
- de persoonsgerichte attitude moet blijken tijdens de rollenspelen, oefeningen en casuïstiekbesprekingen
- kennis moet tot uitdrukking komen in het werkstuk
- en de werkstukbespreking. Voor het werkstuk zie de toelichting hierna.

Het werkstuk

Met het werkstuk dient de cursist te laten zien, in staat te zijn tot een kritische reflectie op het eigen werk. Het werkstuk bestaat uit 2 onderdelen:

1. Reflectie verslag : de cursist schrijft een reflectie van maximaal één pagina over de totale cursus. Hierin worden meegenomen de oorspronkelijke leerdoelen, alle reflectieverslagen, literatuur en bijeenkomsten
2. Uitgewerkt verbatim van een opgenomen sessie met:
 - a. een korte inleiding met gegevens over de cliënt, aanmeldingsklachten en therapiedoelen, aantal eventuele voorafgaande gesprekken e.d.
 - b. een verbatim verslag van ongeveer 10 minuten van een therapiegesprek.
 - c. bespreking van en reflectie op het gespreksfragment waarbij men laat zien de literatuur eigen gemaakt te hebben

Uiterlijk een week voor de laatste bijeenkomst dient het werkstuk ingeleverd te zijn bij de docent.

Doelgroep

Deze basisopleiding is bedoeld voor mensen werkzaam in de GGZ – die beschikken over een WO-opleiding Psychologie (of aanverwant). HBO opgeleiden werkzaam in de ggz, mits zij zowel over specifieke nascholing en specialisatie als relevante werkervaring beschikken

Praktische informatie

- Locatie: Prof. Dr. Dorgelolaan 40 te Eindhoven
- Data: 18 januari, 1 februari, 22 februari, 22 maart, 5 april, 24 mei en 14 juni 2019
- Kosten: € 1.695,- inclusief koffie, thee en lunch.
- Docenten: Mw. drs. W.J.H.P. Schapendonk, Gz psycholoog en Psychotherapeut (BIG), lid psychotherapeut VPEP en opleider VPEP.

Accreditatie

Accreditatie wordt aangevraagd bij:

- Federatie van Gezondheidszorgpsychologen en Psychotherapeuten (FGzPt).
- Het Nederlands Instituut van Psychologen (NIP).
- De Vereniging voor Persoonsgerichte Experiëntiële Psychotherapie (VPEP).
- Nederlandse Vereniging voor Psychotherapie (NVP).
- Op aanvraag: de Landelijke Vereniging van Psychiaters (NVvP) (indien van toepassing voor cursist!).

Literatuur – Verplicht aan te schaffen boeken

- Handboek Gesprekstherapie – de persoonsgerichte experiëntiële benadering. Dr G. Lietaer, dr. G. Vanaerschot, drs J.A. Sniijders, dr R.J. Takens (red). Jaar 2008, De tijdstroom, Utrecht, ISBN 9785891387 (Bol.com ca. € 66,-)
- Gids voor gesprekstherapie, Leijsen, M. Jaar 1995, De tijdstroom, Utrecht, ISBN 903521587 (Bol.com ca. € 37,-)
- Persoonsgerichte therapie in de praktijk, Marijke Baljon, Grieteke Pool en Roelf Jan Takens (Bol.com € 24,50)

Naast bovengenoemde boeken zullen een aantal (verplichte) artikelen digitaal beschikbaar worden gesteld voor cursisten via een Drop-box link.